

บทที่ 6

บทสรุปและเสนอแนะ

ในประกาศกฎกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 2 ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ได้กำหนดเพิ่มเติมประเภท ขนาด ของโครงการหรือกิจการ จากประกาศเดิมเป็นทั้งสิ้น 22 ประเภท ที่กำหนดให้ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ก่อนที่จะได้รับการอนุญาตก่อสร้างโครงการจากหน่วยงานที่มีหน้าที่อนุญาตก่อสร้างโครงการนั้น

อาคารสูงริมแม่น้ำ เป็นอาคารประเภทหนึ่งที่มีในประกาศฯ ให้ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบ นอกเหนือจากโครงการประเภทบ้านจัดสรร อาคารพักอาศัยรวม โรงพยาบาล โรงแรม 80 ห้อง และอื่นๆ เนื่องจากเป็นโครงการประเภทที่ตั้งอยู่ในสถานที่ที่ยาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในด้านต่างๆได้

ประเด็นที่กำหนดให้ต้องประเมินรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงระหว่างการก่อสร้าง และช่วงเปิดดำเนินการ มีประเด็นที่ต้องทำการศึกษา 4 หัวข้อหลักคือ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต

สุนทรียภาพ เป็นหัวข้อหนึ่งในประเด็นเรื่องคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต ที่ถูกกำหนดให้ทำการประเมิน โดยต้องทำการศึกษารายละเอียดโครงการและสภาพแวดล้อม ประเมินความสอดคล้อง กลมกลืนของสภาพแวดล้อมและสิ่งก่อสร้างในโครงการ ประเมินผลกระทบต่อคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ และสุนทรียภาพที่ชุมชนให้ความสำคัญ ในบริเวณขอบเขตพื้นที่ที่ศึกษาและบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งทัศนียภาพของบริเวณพื้นที่ตั้งโครงการ

แนวทางในการประเมินหัวข้อสุนทรียภาพ ที่กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมกำหนด คือ ให้ใช้ภาพเชิงซ้อนหรือภาพ Graphic แสดงภาพอาคารสูงและบริเวณโดยรอบ ที่เห็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมก่อนและหลังมีโครงการอย่างชัดเจน เพื่อประกอบการประเมิน

วิธีการตามแนวทางที่กำหนดดังกล่าวนั้น เป็นการระบุไว้อย่างเพียงกว้างๆ เท่านั้น จึงเกิดความไม่ชัดเจนในเรื่องความเข้าใจ ทำให้เกิดเป็นปัญหาในการประเมินของผู้ชำนาญการ และการพิจารณาของคณะกรรมการ ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจและให้ความเห็นชอบโครงการนั้นๆ เป็นผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการตามขั้นตอนของการพิจารณารายงาน

การศึกษาในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาเทคนิคการจำลองภาพด้วยคอมพิวเตอร์ ให้เป็นเครื่องมือช่วยในการสร้างภาพ ที่มีวิธีการ และขั้นตอนที่เหมาะสม ได้ภาพที่ชัดเจน ถูกต้อง ใกล้เคียงกับภาพที่มนุษย์จะมองเห็นได้จริง เพื่อนำภาพที่ได้นี้ไปใช้ประกอบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพ สำหรับอาคารสูงริมแม่น้ำได้

การพัฒนาเทคนิคนี้ ต้องอาศัยการค้นคว้า รวบรวมเอกสาร และข้อมูลต่างๆ เป็นจำนวนมาก เกี่ยวกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพ โดยเฉพาะภาพต่างๆ ที่ใช้ในการประเมิน ที่มีการใช้เทคนิคต่างๆ ในการแสดงภาพ เพื่อเห็นถึงการปฏิบัติจริงในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพของผู้ชำนาญการ เพื่อเข้าใจปัญหาของเทคนิคการแสดงผลภาพที่ใช้ประกอบการประเมิน

ภาพที่ผู้ชำนาญการใช้ประกอบการประเมินเรื่องสุนทรียภาพ มีการใช้เทคนิคต่างๆ หลากหลาย เช่น การใช้ภาพเชิงซ้อน การใช้ภาพ Graphic การวาดทัศนียภาพ การจำลองภาพด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีทั้งที่เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจน และที่คลุมเครือในเรื่องของความถูกต้องของภาพที่แสดง รวมทั้งการเข้าใจและไม่เข้าใจในเทคนิคที่เลือกใช้อีกด้วย

นอกจากนี้ ยังทำการศึกษาและวิเคราะห์ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพ เพื่อกำหนดตัวแปรในการสร้างภาพ ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่ง และระดับที่ทัศนกรจะมองเห็นได้, ทิศทาง รวมทั้งโอกาสในการมองต่างๆ ของทัศนกร และอาคารสภาพแวดล้อมลักษณะต่างๆ ที่ทำให้ทัศนภาพเปลี่ยนแปลงได้

และเพื่อที่จะสร้างภาพที่มีความถูกต้องทั้งตำแหน่ง ระดับ ทิศทาง รวมทั้งสภาพแวดล้อมรอบอาคารในโครงการ ที่ใกล้เคียงกับที่จะมองเห็นได้จริง จึงทำการศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎีทางด้านการมองในเรื่อง การมองเห็นของมนุษย์ การมองวัตถุที่สัมพันธ์กับระยะห่าง การรับรู้ขนาดและรูปทรง การรับรู้ภาพและพื้นภาพ การบดบังมุมมอง ความชัดแย้งและความใส่ใจ รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์เทคนิคการจำลองภาพด้วยคอมพิวเตอร์ ที่เกี่ยวกับข้อจำกัดและความเหมาะสมอีกด้วย

จากการศึกษาครั้งนี้ มีเครื่องมือที่เลือกใช้คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สร้างภาพ 3 มิติ และ 2 มิติ โปรแกรม 3D STUDIO MAX R2 และ AUTOCAD R14 ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยสร้างเป็นภาพ Graphic แบบลายเส้น เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงไปของทัศนภาพ อันเนื่องมาจากการจัดตั้งโครงการในสภาพแวดล้อมเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงเรื่องเวลา สี และแสง

การสร้างภาพ จะต้องกำหนดให้ภาพที่ออกมามีขนาด และขอบเขตของภาพใกล้เคียงกับภาพที่ตามองเห็นมากที่สุด ให้ขนาดของภาพมีสัดส่วนความกว้าง : ความยาว = 1 : 1.4 ซึ่งสอดคล้องกับสัดส่วนของภาพจากลานสายตา Visual Field ของมนุษย์ตามที่ Haber (1983) เสนอไว้ และความยาวเลนส์ของกล้องที่มองไปยังวัตถุเท่ากับ 26 mm ซึ่งเป็นความยาวเลนส์ที่ทำให้เกิดภาพที่เป็นลักษณะมุมกว้าง Panoramic ที่สอดคล้องกับการมองของตามนุษย์ตามที่ Clark (1997) เสนอไว้ และยังทำให้ผู้มอง เห็นวัตถุที่มองอย่างสบายตาและเห็นได้เต็มความสูงของวัตถุ เมื่อกำลังหรือผู้มองมีระยะห่างจากวัตถุเท่ากับ 2 เท่าของความสูงของวัตถุ สอดคล้องกับทฤษฎีที่ Maertens (1877), Bor, W (1972), Ashihara (1983), Dike (1983) และ Moughtin (1992) ได้ศึกษาและกล่าวไว้ตรงกัน

ความแตกต่างของภาพแต่ละภาพนั้น ขึ้นกับตัวแปรแต่ละตัวที่มีผลกับการเปลี่ยนแปลงทัศนภาพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวแปรทางด้านทัศนการที่ขึ้นกับระดับ และระยะห่างที่ทัศนการมองภาพนั้น ตัวแปรทางด้านทัศนการที่ขึ้นกับทิศทางในการมองไปยังภาพนั้น และตัวแปรทางด้านทัศนภาพซึ่งขึ้นกับตัวภาพและพื้นภาพ โดยภาพหมายถึง ตัวอาคารสูงที่มีความสูงที่แตกต่างกันไป มีตำแหน่งห่างจากริมแม่น้ำเท่าใด และสภาพแวดล้อมลักษณะต่างๆ ที่อยู่รอบอาคารสูงในโครงการนั้น ไม่ว่าจะเป็นสิ่งก่อสร้าง ต้นไม้ หรือแม่น้ำ เป็นส่วนของพื้นภาพ

ผลจากการศึกษา

ผลจากการศึกษานี้ สามารถจะพัฒนาเทคนิคการจำลองภาพด้วยคอมพิวเตอร์ ที่มีวิธีการและขั้นตอนที่มีความเหมาะสม เข้าใจได้ง่าย และสามารถสร้างภาพอาคารสูงริมแม่น้ำและสภาพแวดล้อม ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับภาพที่ตามองเห็นมากที่สุด เพื่อใช้ประกอบการประเมิน และการพิจารณาผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพได้ โดยมีขั้นตอน ประกอบด้วย

1. ขั้นตอนเตรียมเครื่องมือและการกำหนดค่าต่างๆ
2. ขั้นตอนการสำรวจเบื้องต้น
3. ขั้นตอนการกำหนดตัวแปร
4. ขั้นตอนการสร้างภาพ

จะได้ชุดของภาพที่สามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน

เมื่อได้พัฒนาเทคนิคการจำลองภาพด้วยคอมพิวเตอร์สำหรับสร้างภาพเพื่อประกอบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพได้แล้ว จึงได้แสดงการนำเอาเทคนิคที่พัฒนาแล้วนี้ มาสร้างภาพเพื่อเป็นการสาธิต โดยกำหนดเงื่อนไขต่างๆ เฉพาะกรณีไว้ดังนี้

1. อาคารสูง ที่มีความสูง 7 ชั้น 15 ชั้นและ 30 ชั้น เนื่องจากความสูงของอาคาร 7 ชั้น เป็นความสูงโดยประมาณต่ำที่สุดที่เข้าข่ายถูกจัดเป็นอาคารสูงตามกฎหมาย และเลือกศึกษาจากอาคารสูงที่มีความสูงประมาณ 2 เท่า และประมาณ 3 เท่าของอาคารสูง 7 ชั้น โดยเลือกเป็นรูปทรงอย่างง่าย แปลนอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งเป็นรูปทรงที่ไม่มีทิศทางใช้ความสูงเฉลี่ย ชั้นละ 3.50 เมตร
2. อาคารสูงที่กำหนด จะตั้งในตำแหน่งต่างๆ กัน โดยมีตำแหน่งแรกอยู่ห่างจากริมแม่น้ำเท่ากับ 14.00 เมตร ซึ่งเป็นระยะร่นน้อยที่สุดตามกฎหมายสำหรับการก่อสร้างอาคารสูงริมแม่น้ำเจ้าพระยาในกรุงเทพฯ และตำแหน่งที่อาคารห่างจากกึ่งกลางแม่น้ำ เท่ากับจำนวนเท่าของความสูงอาคารนั้น เป็น 2 เท่า 3 เท่า และ 4 เท่า สอดคล้องกับทฤษฎีของ Maertens (1877), Bor,W (1972), Ashihara (1983), Dike (1983) และ Moughtin (1992) เรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกถูกปิดล้อมที่สัมพันธ์กับระยะห่างเท่ากับความสูงของตัวโครงการ
3. ความกว้างของแม่น้ำ จะมีผลต่อทัศนภาพที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อมองจากกึ่งกลางแม่น้ำด้วย จึงกำหนดความกว้างของแม่น้ำเป็น 3 ระยะ คือ 150.00 เมตร เป็นความกว้างโดยประมาณที่แคบที่สุดของแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตจังหวัดกรุงเทพฯ กว้าง 300.00 เมตร ซึ่งเป็นความกว้างขนาด 2 เท่าของความกว้างแรก และกว้าง 500.00 เมตร ซึ่งเป็นความกว้างโดยประมาณที่มากที่สุดของแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตจังหวัดกรุงเทพฯ
4. สภาพแวดล้อมรอบอาคารในโครงการแบบต่างๆ จะมีผลต่อทัศนภาพด้วย จึงกำหนดให้สภาพแวดล้อมเป็นแบบต่างๆ ที่แตกต่างกันในเรื่องความสูง โดยแบ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสูงเท่ากับอาคารสูง 2 ชั้น 7 ชั้น 15 ชั้น 30 ชั้น ซึ่งเป็นความสูงที่สอดคล้องกับอาคารสูงในโครงการ และแบบที่เป็นการผสมสภาพแวดล้อมที่มีความสูงหลากหลายทั้งหมดเข้าด้วยกัน โดยที่เป็นการจัดวางสิ่งก่อสร้างต่างๆ แบบสุ่ม โดยกำหนดความหนาแน่นของพื้นที่อาคารสิ่งก่อสร้างที่คลุมดิน = 50%
5. ทิศทางทัศนากาการ มีผลให้ทัศนภาพเปลี่ยนไปโดยที่ มองจากแนวตรง โดยมองตรงตั้งฉากเข้าหาอาคารสูงในโครงการ แนวเฉียงเข้าหาอาคารในโครงการ และมองตรงออกไปจากกึ่งกลางแม่น้ำ โดยที่การมองนี้ จะมีระดับที่แตกต่างกันไปสอดคล้องกับแบบของสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบๆ จุดที่ทัศนากาการมองอยู่ ว่ามีโอกาสในการมองที่ระดับใดได้บ้าง ตั้งแต่ระดับสายตาปกติ มองที่ระดับต่างๆ เท่ากับความสูงของอาคารสูง 7 ชั้น 15 ชั้นและ 30 ชั้น

6. ตำแหน่งของทัศนภาพที่มองจะมีระยะห่างต่างๆกัน โดยมองห่างจากอาคารสูงในโครงการ เป็นระยะต่างๆ เท่ากับจำนวนเท่าของความสูงอาคาร เป็น 1 เท่า ถึง 8 เท่า และห่างมากที่สุดที่มนุษย์จะมองเห็นภาพอาคารในโครงการได้

ภาพที่ได้จากการแสดงการใช้เทคนิคที่พัฒนานี้ นอกจากนำไปใช้ประกอบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพ เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของทัศนภาพ เมื่อมีการจัดตั้งโครงการแล้ว ยังสามารถนำไปประกอบการประเมินและการพิจารณา ในเรื่องการบดบังมุมมองและความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความสูงได้อีกด้วย โดยทำให้เป็นเชิงปริมาณมากขึ้น

ในเรื่องการบดบังมุมมองนั้น มีกรณีที่ประเมินเป็น 3 ลักษณะคือ เมื่ออาคารในโครงการไปบดบังทัศนภาพ โดยการเปรียบเทียบร้อยละของพื้นที่ภาพ (อาคารในโครงการ) กับพื้นภาพ (สภาพแวดล้อม) หรืออาคารในโครงการบดบังสิ่งก่อสร้างสำคัญ และสิ่งก่อสร้างอื่นๆบดบังอาคารในโครงการ โดยการหาร้อยละของพื้นที่ที่ซ้อนทับกัน และสำหรับเรื่องของความขัดแย้งเนื่องจากความสูงของโครงการในทัศนภาพ โดยการเปรียบเทียบความสูงของอาคารในโครงการ กับระดับความสูงเฉลี่ยของสิ่งก่อสร้างในสภาพแวดล้อม ค่าที่วัดได้จากกรณีของการบดบังมุมมอง และความขัดแย้งเนื่องจากความสูงนั้น เป็นค่าลักษณะเชิงปริมาณ จะเป็นค่าที่อยู่บนพื้นฐานเดียวกัน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินได้ง่าย และในการสาธิตนี้ ได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมิน โดยนำผลการทดลองของ Burbeck and Kelly (1981) และ Breitmeyer (1984) มาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน

อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ของการสาธิตก็เพื่อจะแสดงการใช้เทคนิคในการสร้างภาพ เพื่อนำภาพไปประกอบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพได้เท่านั้น ผลสรุปที่ได้จากการสาธิตครั้งนี้ จึงเป็นผลที่ยังจะต้องมีข้อโต้แย้งอยู่ เนื่องจากเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินเรื่องเกี่ยวกับสุนทรียภาพนั้น ยังขึ้นกับความรู้สึก ความคิดเห็น ทัศนคติเฉพาะบุคคล, กลุ่มบุคคลที่ตกลงกัน ที่มีพื้นฐานจากประสบการณ์ ความใส่ใจ คุณค่าและพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรมที่ยึดถือ

อุปสรรคและการศึกษาต่อไปในอนาคต

การศึกษาครั้งนี้ ได้พบอุปสรรคของการศึกษา ดังนี้

1. เนื่องจากเรื่อง การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพเป็นเรื่องที่สถาปนิกให้ความสนใจไม่มากนัก ดังนั้น การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจึงต้องทำการทบทวนถึงความเป็นมาค่อนข้างมาก ทำให้ต้องใช้เวลาในช่วงแรกของการศึกษามาก ก่อนที่จะเข้าสู่การศึกษาในหัวข้อที่เลือกศึกษา

2. ขั้นตอนการแปลงข้อมูลในคอมพิวเตอร์จากโปรแกรมหนึ่งไปสู่อีกโปรแกรม บางส่วนไม่สามารถนำข้อมูลภาพนั้นไปทำงานต่อได้ สาเหตุเนื่องมาจากการเขียนภาพที่อาจไม่ถูกขั้นตอนในช่วงแรก ทำให้ต้องเสียเวลาในการสร้างภาพบางส่วนใหม่ในอีกโปรแกรม

และสำหรับงานศึกษาต่อไปในอนาคต ควรได้ทำการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. นำเอาวิธีการและขั้นตอนของเทคนิคนี้ไปพัฒนาต่อ เพื่อใช้กับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพหัวข้ออื่น โดยจะต้องมีความถูกต้องใกล้เคียงกับที่ตามองเห็นมากที่สุด ซึ่งควรได้มีการนำเอาไปปรับใช้ โดยพัฒนาเทคนิคนี้ในแนวทางลักษณะเดียวกับเรื่องการบดบังมุมมองและความขัดแย้ง ซึ่งสามารถจะนำไปวิเคราะห์และประเมินจากค่าที่วัดได้ในเชิงปริมาณ แล้วค่าที่วัดได้จะเป็นค่าที่อยู่บนพื้นฐานเดียวกัน ทำให้การพิจารณาเป็นไปได้ง่ายขึ้น หรือการศึกษาพัฒนาเทคนิคนี้ โดยการเปลี่ยนให้อาคารในโครงการอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบอื่นๆ ที่แตกต่างออกไป เช่น ริมทะเล, เชิงเขา และอื่นๆ ที่อยู่ในข่ายที่กฎหมายกำหนดไว้
2. พัฒนาเทคนิคนี้ต่อ โดยทำให้เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่รวบรวมข้อมูลทั้งหมดในกรณีต่างๆ รวมทั้งวัดค่าของทุกกรณี เป็น Database รวมเข้าไปในโปรแกรมสร้างภาพ 3 มิติอย่างง่าย เพื่อการประเมินที่ใช้งานได้สะดวก ง่าย ในงบประมาณน้อย
3. สร้างเกณฑ์การประเมินจากทัศนคติของกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ได้พยายามจะทำให้ภาพที่ได้สำหรับประกอบการประเมิน เป็นภาพที่ถูกต้องใกล้เคียงภาพที่ตามองเห็นมากที่สุด โดยมีวิธีการ ขั้นตอนที่ชัดเจน และจากการสาธิต ได้พยายามทำให้ภาพประกอบการประเมิน การพิจารณาตัดสินอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน สามารถจะวัดค่าให้เป็นเชิงปริมาณมากขึ้น และผลจากการศึกษานี้ ควรที่จะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในแง่ต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เป็นสัดส่วน ร้อยละ ของการมองเห็นภาพโครงการจากการสาธิต การบดบังทัศนภาพนั้น จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สามารถนำมาใช้ประกอบการออกแบบอาคารโครงการได้ว่า จะมองเห็นโครงการได้ในขอบเขตเท่าใด ที่ระยะห่างจากโครงการเท่าใด ทำให้สามารถออกแบบโดยเน้นจุดสำคัญของอาคารที่จะมองเห็นได้ด้วย
2. การจัดวางตำแหน่งของอาคาร การกำหนดความสูงหรือขนาดโครงการ จะมีผลกับการมองเห็นจากระยะต่างๆ โดยเฉพาะเมื่อมีการบดบังมุมมองกัน การที่อาคารจะไปเป็น

Background หรือ Foreground ของทัศนภาพจะมีผลทำให้กระทบสมาธิจิตใจของผู้คนได้ ต่างๆกัน

3. แง่ของการออกแบบที่ลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านสุนทรียภาพนั้น ควรได้มีการออกแบบที่ไม่เพียงให้ความสำคัญกับเรื่องมุมมองจากตัวโครงการเองออกไปอย่างเดียว หรือการมองมาที่ตัวโครงการจากระยะใกล้ๆ ที่ให้ความสำคัญกับเฉพาะตัวโครงการอย่างเดียวเท่านั้น จำเป็นต้องมองภาพรวมของสภาพแวดล้อมโดยรอบด้วย โดยการมองมาที่โครงการจากจุดสำคัญๆ ของพื้นที่สภาพแวดล้อมนั้นๆ เนื่องจากการออกแบบอาคารในหลายๆ ครั้ง ผู้ออกแบบไม่ได้ให้ความสำคัญจากจุดนี้เพียงพอ
4. การนำเทคนิคที่ได้ไปใช้ปฏิบัติจริง น่าจะได้มีการออกข้อกำหนดโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่พิจารณา ให้ผู้ขออนุมัติรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต้องจัดทำภาพสำหรับประกอบการประเมินโดยใช้วิธีการและขั้นตอนที่ชัดเจน และการกำหนดค่าสำหรับสร้างภาพ เป็นค่าที่อยู่บนพื้นฐานเดียวกันทั้งหมด รวมทั้งแสดงภาพประกอบการประเมินเป็นชุดของภาพที่เห็นการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน